

2018-07-12
N2018/04159/SK**Näringsdepartementet**Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping
m.fl.

Uppdrag att, inom ramen för det nationella skogsprogrammet, utarbeta en sammanhållen och regelbunden statistik om areal skogsmark

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar gemensamt till Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket att tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), utarbeta en sammanhållen statistik för skogsmark. I uppdraget ingår att redovisa arealer uppdelat på formerna av formellt skyddade områden, frivilliga avsättningar, hänsynsytor samt lagstiftat skydd av improduktiv skogsmark, så att en transparent och jämförbar uppföljning kan göras. Även andra identifierade instrument som avser reglering av markanvändning kan ingå i redovisningen.

Statistiken ska redovisas med en ändamålsenlig geografisk upplösning för exempelvis landsdelar eller län samt visa den årliga utvecklingen av areal skogsmark sedan år 2010 och vilka instrument som har använts för skydd av skog.

Statistiken ska vara användbar i både nationell och internationell rapportering. I uppdraget ingår att identifiera och vid behov föreslå åtgärder för en förbättrad statistik.

Skogsstyrelsen har samordningsansvar för redovisningen av uppdraget. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) med kopia till Miljö- och energidepartementet senast den 30 april 2019. Därefter ska den sammanhållna statistiken redovisas den 30 april varje år.

För uppdragets genomförande får myndigheterna använda högst 500 000 kronor under 2018 och för 2019 beräknas 500 000 kronor få användas.

Skogsstyrelsen ska fördela medlen mellan myndigheterna efter samråd. Utgifterna för uppdraget ska belasta det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, upptagna anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket, anslagsposten 3 Nationellt skogsprogram.

Skälen för regeringens beslut

Skogspolitiken utgår från två jämställda mål, miljömålet och produktionsmålet. Miljömålet konkretiseras till stora delar av det svenska miljömålssystemet inklusive generationsmålet och de 16 miljö kvalitetsmålen. Regeringen beslutade 2014 om fem etappmål för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, inklusive etappmålet om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden (dnr M2014/00593/Nm). Etappmålet omfattar bl.a. arealen skogsmark som ska skyddas samt i vilken omfattning de frivilliga avsättningarna bör öka.

Idag saknas övergripande sammanhållen officiell statistik om arealen skogsmark, vilka instrument som har använts för skydd av skog och utvecklingen över tid. En sammanhållen officiell statistik behövs för att följa upp skogspolitikens jämställda mål inklusive etappmålet om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden. Officiell statistik ska finnas för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Den ska vara objektiv och allmänt tillgänglig.

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket har identifierat en brist på tillförlitliga data, bl.a. då betydande flöden av arealer kan ske mellan olika skyddsformer. Detta har även uppmärksammats av Riksrevisionen i granskningsrapporten Skyddet av värdefull skog (RIR 2018:17).

Uppdraget utgår från myndigheternas ansvar som statistikansvariga myndigheter enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. I förordningen framgår att Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och SLU producerar olika delar av berörd statistik. Skogsstyrelsen är utsedd av regeringen att ansvara för den officiella statistiken inom statistikområdena produktion i skogsbruket, sysselsättning i skogsbruket samt miljö och sociala frågor i skogsbruket. Naturvårdsverket har ansvaret för Sveriges officiella statistik när det gäller miljö inom områdena avfall, miljötillståndet, utsläpp (till vatten och luft) samt miljöbalkens tillämpning. SLU är statistikansvarig myndighet för officiell statistik om skogarnas tillstånd och förändring.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 17 maj 2018 om en strategi för Sveriges nationella skogsprogram. Strategin innehåller mål för fem fokusområden med sikte på 2030 (dnr N2018/03142/SK).

Etappmålet om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden är att minst 20 procent av Sveriges land- och sötvattensområden samt 10 procent av Sveriges marina områden senast år 2020 ska bidra till att nå nationella och internationella mål för biologisk mångfald. Detta ska ske genom att det formella skyddet av skogsmark ska öka med cirka 150 000 hektar skogsmark nedan gränsen för fjällnära skog. Skogsbrukets frivilliga avsättningar bör ha ökat i omfattning med cirka 200 000 hektar skogsmark i områden som har eller kan komma att utveckla höga naturvärden till totalt 1 450 000 hektar (dnr M2014/00593/Nm).

Riksrevisionen har presenterat sin granskning av det långsiktiga skyddet av värdefull skog (RIR 2018:17). Granskningens syfte har varit att bedöma statens insatser för långsiktigt skydd av värdefull skog och om det på ett effektivt och ändamålsenligt sätt bidrar till att nå regeringens och riksdagens miljömål, framförallt miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

En av de övergripande slutsatserna i Riksrevisionens rapport är att det behövs en ökad samsyn kring vilka arealer som ska tillgodoräknas formellt skydd respektive frivilliga avsättningar, i syfte att möjliggöra en transparent och jämförbar uppföljning och rapportering av etappmålet till riksdagen samt en ökad samordning av statistiken för detta. Vidare anser Riksrevisionen att det i dagsläget inte finns regelbunden samlad statistikproduktion för den totala arealen formellt skydd enligt etappmålet formulering, vilket enligt Riksrevisionen är nödvändigt för uppföljningen.

Regeringen kommer ta del av Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer och vidta lämpliga åtgärder.

På regeringens vägnar

Sven-Erik Bucht

Pär-Olof Stål

Likalydande till

Naturvårdsverket
Sveriges lantbruksuniversitet

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Miljö- och energidepartementet/NM, EE, KL och S
Näringsdepartementet/SUN
Statistiska centralbyrån